

KATOLIKUS KÁNTORLAPOK

— Szerkeszti Balogh Piusz O. Praem. —

Laetare, Jerusaleml!

Nagyböjt negyedik vasárnapjának introitusa szólalt meg most is, e szentmise kezdetén. „Vigadozzál, Jeruzsálem!” Kérdezzük meg: Ki ez a Jeruzsálem? Az Ószövetségben a Szent Város, és ezen túlmenően: a választott nép, mert Izrael népe joggal örvendezhet: a Magasságbeli kivezette a szolgaságból, szövetségre lépett vele, majd bevezette az Ígéret Földjére, végül visszahozta a fogságból. Jeruzsálem az Újszövetségben maga a Szent Egyház, elsősorban annak is egy már célba érkezett, révbe jutott része, a mennyei Jeruzsálem polgáraiból egybe- gyűlt dicsőséges Egyház. Ám itt a földön is van még sok-sok Jeruzsálem, szent közösség. Ezek együttesen alkotják a vándorló Egyházat, Isten szent népét, amely a Krisztus akarta, Szentlélek választotta pásztor vezetésével járja a földi történelem zarándokútját. Ez az Egyházzenei Kongresszus egy Jeruzsálem a többi között, talán jeruzsálembb Jeruzsálem, mint a többi, mert valóban vigadozhat, hiszen énekével dicsérheti a mindenható Urat és Atyát, az ő egyszülött Fiát, Jézus Krisztust és a vigasztaló Szentlelket, aki az emberi szavakba nem, csak dallamokba foglalható sóhajtásokat sugallja nekünk most is, ezen a szent- misén. Ámen.

Török József

Elhangzott a Magyar Egyházzenei Társaság III. Kongresszusa alkalmából tartott szentmisén a budapesti Terézvárosi Templomban, 1997. március 14-én.

Szent Ágoston az éneklésről

„Amikor zsoltárokkal és himnuszokkal Istenhez imádkoztok, szívetek arról elmélkedjék, amit ajkatokkal kimondtok.” (*Regula*)

„Aki dicséretet énekel, nem csupán dicsér, hanem örvendezve dicsér. Aki dicséretet énekel, nem csupán énekel, hanem szereti is azt, akiről énekel. A dicséretben benne van a hit megvallása, az énekben pedig a szerető szív érzelme.” (*Enarr. in Ps 72,1*)

„A kar az éneklők egyetértése. Amikor karban éneklünk, egyetértő összhangban éneklünk. Ha valaki a karban eltérő hangon énekel, sérti a hallgatót és megzavarja a kart.” (Enarr. in Ps 149,7)

„Nekünk pedig, akik az Egyházban megtanultuk az isteni szavak éneklését, egyszersmind arra is törekednünk kell, hogy valóra váljék az ige: *Boldog az a nép, amelyik megérti az ujjongást.* Ezért amit összhangban énekelünk, azt tartozunk békés szívvel meg is érteni.” (Enarr. in Ps 18. II. 1)

„Amennyi időnkből telt, annyit énekelünk, majd elhallgattunk; de vajon bensőnkben is hallgatnia kell az Úr dicséretének? Váltakozva szólhat vagy hallgathat az ének, de bensőnkben mindig hangoznia kell!

Amikor az egyházba jössz, hogy himnuszt énekelj, hangod Isten dicséretét zengi: énekelteél amennyit tudtál, aztán távoztál. Lelked dicsérje tovább az Urat! Űgyeid után jársz: lelked dicsérje Istent! Étel veszel magadhoz: nézd, mit mond az Apostol: *Akár esztek, akár isztok, tegyetek mindent Isten dicsőségére!* S még ezt is merem állítani: amikor alszol, akkor is dicsérje lelked az Urat... Alvásodban lelked ártatlansága a dicsérő szó.” (Enarr. in Ps 102,2)

*

A Katolikus Kántorlapok keretein belül szeretnénk hírt adni az egyes szkolák megalakulásáról, létéről, énekes szolgálatokról (szentmise, zsolozsma, egyéb), létszámukról és vezetőikről. Kérünk mindenkit, aki ebben a kérdésben érintett, küldje el a szerkesztőséghez rövid beszámolóját, hogy a megjelenés folyamatos lehessen!

A zsámbéki szkóla

Ullmann Péter premontrei szerzetes —volt zsámbéki plébános és jelenlegi gödöllői perjel— 1970 táján kezdett Zsámbékon kántorizálni. Az ottani gyerekeket a Kis Magyar Uzuálisból („Az üdvösség története” c. hittankönyv énekfüzete) tanította énekelni és ezen keresztül hittanra is. Így az Éneklő Egyház megjelenésekor már hagyománya volt ezen a helyen a magyar nyelvű gregorián éneklésnek, és ekkor természetesen az új énektár templomi használata is megkezdődött, mely a mai napig tart. A felnövekvő gyerekek közül egy lányokból álló kis szkóla alakult meg. A vasárnapi miséken rendszeresen koráltak, a nagyobb ünnepeken többszólamú darabokat is énekeltek, és az ünnepi virrasztások és vesperások előénekesi feladatait is ők látták el. Ugyanakkor egy kisebb gyerekekből álló csoport is alakult a vasárnapi miséken való énekes szolgálat segítésére. Az ő feladatuk a mindenkori graduale éneklése (egyszerű dallamon az Éneklő Egyházból).

Ilyen felállásban ismertem meg a zsámbéki énekeseket jómagam 1994-ben, amikor premontrei noviciátusomat kezdtem meg, és nemsokára vezetőjük lettem. Próbáltuk rendszeresíteni a hetenkénti próbákat és új tagokat is bevonni